

ሐቂ ድዩ?

ሐቅነታት ሐበሬታ ክታበት ኮቪድ-19

1 ክታበት ኮቪድ-19 ንናይ ኣካልኩም ጂን ይኹን ዲ ኤን ኤ (DNA) ኣይልውጡን እዮ።

ክልቲኦም ክታበታት ሞዴርናን ፋይዘርን መልእኽተኛ RNA (ወይ mRNA) እዮም ዝጥቀሙ። እዚ mRNA፡ ከመይ ገይርና ተኸላኸልቲ ህዋሳት ወይ ካልኣት ንኢንፈክሽን ዝቃለሱ ዋህዮታት ብምፍጣር ሕማማት ከምእንከላኸል ንሰብነትና ይምህሮ።

ካብ ክታበት ኮቪድ-19 እንረኽቦ mRNA ናብ ሕምብርቲ ዋህዮታትና (ዲ. ኤን. ኤ. ዝርከቡሉ) ፈጸሙ ኣይኣቱን እዮ። እዚ ማለት ከኣ እቲ mRNA ንናትና ዲ. ኤን. ኤ. ፈጸሙ ኣይጸልዎን እዮ ማለት'ዩ። እዚ mRNA ሓንሳብ ንዋህዮታት ምሂሩ ምስ ወደአ ብናይ ሰብነትና ኢንዱዳል (ፈሳሲ ቀመም) ይሓቕቕ እሞ ኣብ ሰብነትና ሃለዋቱ የብቕዕ።

ክታበት ኮቪድ ንናተይ ዲ ኤን ኤ ይልውጡ ድዩ? ንባህርየይ ከ? ናይ ወለዶይ ጂን ከ?

2 ክታበት ኮቪድ-19 ብቫይረስ ኮሮና ከምትልከፉ ኣይገብርን እዮ።

እቲ ክታበት ሕማም ኮቪድ-19 የስዕበለይ ድዩ?

ኩሎም ክታበታት ኮቪድ-19፡ ኮሮና ቫይረስ የብሎምን። ክታበት ምውሳድኩም ሕማም ኮሮና ቫይረስ ከስዕበልኩም ኣይከእልን እዮ።

እዞም ክታበታት ንዋህዮታት ሰብነትና ልክዕ ነቲ ኣብ ዝባን ቫይረስ ኮቪድ-19 ዝርከብ ዝመስል ፕሮቲን ንኸፍርዩ ይምህርዎ። እዞም ክታበታት ነዚ መምርሒ ንምምሕላፍ መልእኽተኛ RNA (mRNA) ወይ ሕማም ከምዘየስዕብ ተጌሩ ዝተመሓየሸ ኣብ ስዓል (common cold) ዝርከብ ዘይጓዳእ ቫይረስ ይጥቀሙ። ሰብነትና ነቲ ፕሮቲን ብቐሊሉ የለልዮ እሞ ቫይረስ ኮቪድ-19 ኣብ ሰብነትና ምስዝርእ ተቐላጢፉ ናይ ምክልኻል ግብረ-መልሲ ይወስድ።

3

ክታቦት ኮቪድ-19 ቅልል ዝበለ ምልክታት ሰዓል ከሰዕብ ይኸእል፡ ከቢድ ሳዕቤን ግን ኣዝዩ ውሑድ እዩ።

ክታቦት ዝወሰድኩምሉ መዓልቲ ወይ ንጽባሒቱ፡ ከም ሕማም ርእሲ፡ ቃንዛ ቅልጽም፡ ኣካላዊ ድኻም ወይ ረስኒ ክሰምዓኩም ይኸእል። እንተኾነ እዚ ምልክታት ንነዊሕ ዝጸንሕ ኣይኮነን፡ እቲ ክታቦት ይሰርሕ ከምዘሎ መርኣዖ'ውን እዩ።

ብፍላይ ብርቱዕ ኣለርጂ ኣብ ዘለዎም ሰባት ከቢድ ሳዕቤን ኣለርጂ (anaphylaxis-ኣናፊላክሲስ) ከጋጥም ዝኸእል እኳ እንተኾነ፡ ተኸእሉኡ ኣዝዩ ውሑድ እዩ። ኩሎም ከኣ ክፍወሱ ዝኸእሉ እዮም።

ምናልባት እንተጋጠመ ተባሂሎም ዝተዳለዉ ሓለዎታት ውሕስነት ኣብ ቦትኣም ኣለዉ። ምናልባት ከቢድ ኣለርጂ ከይፈጥረልኩም ንምክትታል፡ ክታቦት ድሕሪ ምውሳድኩም ን 15 ደቓይቕ ኣብ'ቲ ክሊኒክ ክትጸንሑ ክትሕተቱ ኢኹም።

ክታቦት ኮቪድ-19 ሓደገኛ ኣለርጂ ከየሰዕበለይ ኣዝዩ ይሰግእ።

4

ክታቦት ኮቪድ-19 ዝኾነ ይኹን ሃለዎትኩም ዝከታተል ቺፕ (tracking chips)፡ ህዋሳት ድቂ፡ ፍርዖት ሓሰማ ወይ ጎዳእቲ ሓጻዊን ወይ መርዛም ትሕዝቶ የብሉን።

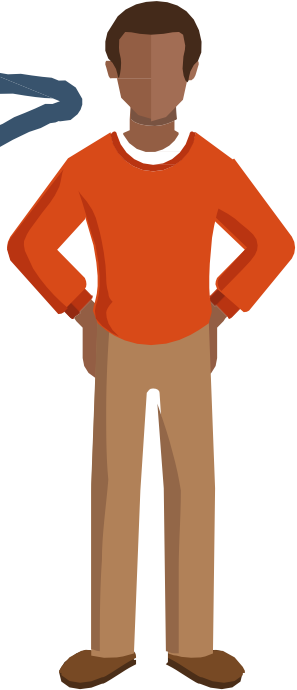
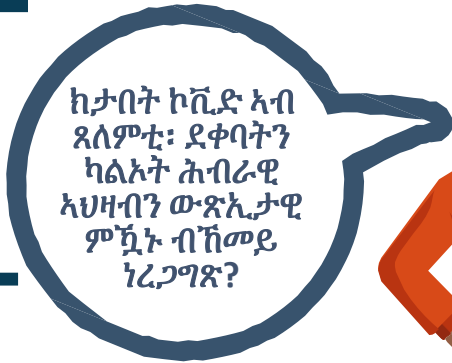
ብዛዕባ ትሕዝቶ ክታቦታት ብዙሕ ቤላ ቤለው ሰሚዐ ኣለኹ።

እቲ ቀንዲ ትሕዝቶ ክታቦታት ፋይዘር ይኹን ሞዴርና mRNA ዝበሃል ጀነቲክ ባእታ እዩ። እዞም ክታቦታት ቅብኣት፡ ጩው፡ ኣሰቲክ ኣሲድ (ቀንዲ ትሕዝቶ ኣቶቶ)፡ ከምኡ'ውን ሸኮር ኣለዎም። ቀንዲ ትሕዝቶ ክታቦት ጀንሶን ኤንድ ጀንሶን ከኣ ሕማም ከምዘየሰዕብ ተጌሩ ዝተመሓየሸ ናይ ሰዓል (common cold) ቫይረስ እዩ። ክታቦት ጀይ ኤንድ ጀይ መረጋግኢ ዝኾኑ ባእታታት ከም (ጩው፡ ኣልኮል፡ ፖሊሶርቤት 80፡ ሃይድሮክሎሪክ ኣሲድ)ን ኣሚኖ ኣሲድን ይርከቡ። ካብ'ቶም ኣብ ናይ ቅልዎ ድንሽ (potato chips) ዝርከቡ ባእታታት ዝወሓደ ቀመማት ኣለዎም!

5

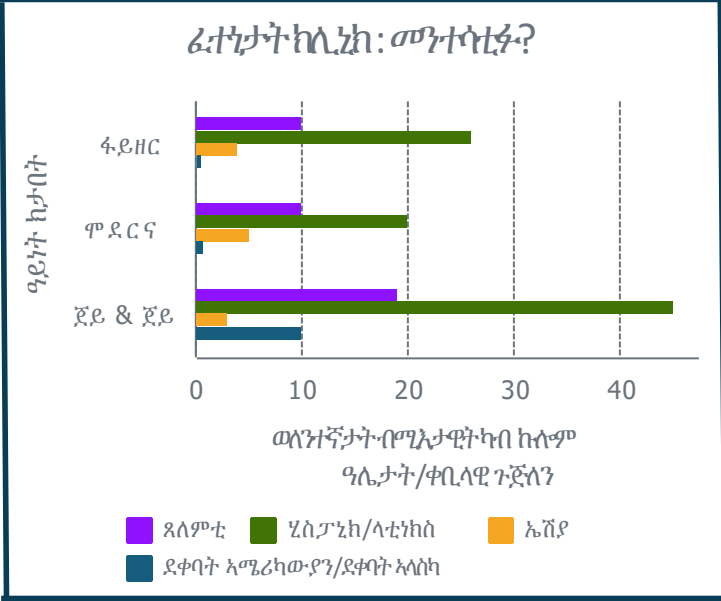
ክታብት ኮቪድ-19 ኣብ ሕብራዊ ሕብረተሰብ ዝወርድ ዘሎ ሞትን፡ ሆስፒታል ምድቃስን ከጉድል እዩ።

ቅድሚያ ክታብት ኮቪድ-19 ምምዕባሉ፡ ብዙሓት ተጣባቂታትን ግዲሳትን፡ ብትካላት ሓለዋ ጥዕናን መንግስትን ኣብ ልዕሊ ጸለምቲ፡ ደቀባትን ካልኣት ሕብራዊ ኣህዛብን ዝወረደን ዝቐጽል ዘሎን በደላት/መጉዳእቲ ብምልዓል ስክፍትኦም ገሊጾም። ብሰንኪ'ዚ ምስጋና ዝግብኦ ጸዕርታቶም፡ እቶም ብዓሰርተታት ኣሸሓት ዝቐጸሩ ኣብ ፈተነታት ምምዕባል ክታብት ኮቪድ-19 ዝተሳተፉ ኣህዛብ መርኣያ ነጸብራቕ ብዙሕነት ህዝብና ኮይኖም። እዞም ክታብታት ኣብ ኩሎም ዓሌታትን ቀቢላታትን ውጽኢታውያንን ውሕስነት ዘለዎምን እዮም።

ብተወሳኺ፡ ኣባላት ሕብራዊ ሕብረተሰብ ኣብ ምምዕባል እዚ ክታብት መሪሕ ተራ ተጻዊቶም። ንኣብነት፡ ዶ/ር ኪዝመኪያ ኮርብት ጸላም ብዓልቲ ሙያ ስነ-ፍልጠት - ኣብ ሃገራዊ ትካል ጥዕና ናይ ምርምር ክታብት ኮሮና ቫይረስ ሓላፊት (ሊድ) እያ።

ኣብ ኪንግ ካውንቲ ዝርከቡ ጸለምቲ፡ ደቀባት ኣመሪካውያን፡ ላቲኖ ከምኡ'ውን ኣባላት ሕብረተሰብ ደሴት ፓሲፊክ ብሰንኪ ኮቪድ-19 ካብ ካልኣት ሕብረተሰባት ዝለዓለ መጠን ሞትን ኣብ ሆስፒታል ምድቃስን ኣጋጢሞም። እዚኦም ሕብረተሰባት፡ ገለ ካብቶም ካብ'ዚ ክታብት ንዝርከብ ውሕስነት ብዝለዓለ ደረጃ ጠቕሚ ዝረኽቡሉ እዮም።

ተወሳኺ ምንጭ ሓበሬታ/ሓገዝ

ንተወሳኺ ሓበሬታ ክታብት ኮቪድ-19 ወይ መዓስ ክትክተቡ ብቐዓት ምዃን ንኩም ንምፍላጥ፡ kingcounty.gov/covid/vaccine/tigrinya ተወክሱ።

ብዛዕባ ክንክን ኮቪድ-19፡ መርመራ፡ ተነጻጻሪ ምጽናሕ/ምውሻብ ከምኡ'ውን ንትካላት ዝኸዉን ምንጭ ሓበሬታ፡ KingCounty.gov/covid/tigrinya ተወክሱ።

ናይ ኮቪድ-19 ሜዲካል ሕቶታት ወይ መርመራ ንምውሳኔ ቆጸራ ኣብ ምሓዝ ሓገዝ ምስትደልዩ፡ ኣብ ዝኾነ መዓልቲ ካብ 8:00AM ክሳብ 7:00PM (206) 477-3977 ደውሉ። ተርጎምቲ ኣለዉ።